

Dosarul nr. 2ds-47/22
2-22170356-01-2ds-22112022

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând cererea depusă de către Nadejda Dicusară cu privire la corectarea greșelii din decizia Colegiului Civil al Curții de Apel a Republicii Moldova din 26 decembrie 2002,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Nadejda Dicusară împotriva Comisiei de Lichidare a ASECOOP „Hrușevo” și URECOOP Criuleni cu privire la restabilirea la lucru în funcție de merceolog, încasarea plăților pentru reținerea carnetului de muncă, pentru reținerile din leafă, pentru combustibilul cheltuit în scop de serviciu, pentru listele de circulație, pentru concedii, pentru foile de ardezie încasată ilegal, pentru cota de membru asociat,

constată:

Nadejda Dicusară la 01 decembrie 1998 a depus la Judecătoria Criuleni cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei de Lichidare a ASECOOP „Hrușevo” și URECOOP Criuleni cu privire la restabilirea la lucru în funcție de merceolog, încasarea plăților pentru reținerea carnetului de muncă, pentru reținerile din leafă, pentru combustibilul cheltuit în scop de serviciu, pentru listele de circulație, pentru concedii, pentru foile de ardezie încasată ilegal, pentru cota de membru asociat.

Prin hotărârea din 27 martie 2002 a Judecătoriei Criuleni s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Dicusară împotriva Comisiei de Lichidare a ASECOOP „Hrușevo” și URECOOP Criuleni cu privire la restabilirea la lucru în funcție de merceolog, încasarea plăților pentru reținerea carnetului de muncă, pentru reținerile din leafă, pentru combustibilul cheltuit în scop de serviciu, pentru listele de circulație, pentru concedii, pentru foile de ardezie încasată ilegal, pentru cota de membru asociat ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 octombrie 2002 a Colegiului civil al Tribunalului mun. Chișinău s-a respins apelul declarat de către Nadejda Dicusară și s-a menținut hotărârea din 27 martie 2002 a Judecătoriei Criuleni.

Colegiul Civil al Curții de Apel a Republicii Moldova prin decizia din 26 decembrie 2002 a admis recursul declarat de către Nadejda Dicusară.

A casat decizia din 22 octombrie 2002 a Tribunalului Chișinău și hotărârea din 27 martie 2002 a Judecătoriei Criuleni, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admis parțial acțiunea.

A obligat URECOOP Criuleni de a modifica temeiul concedierii Nadejdei Dicusară și data concedierii, fiind considerat concediată în baza art. 38 alin. (1) pct. 1 din Codul muncii în legătură cu reducerea statelor și lichidarea întreprinderii, începând cu data de 26 decembrie 2002.

A încasat câștigul mediu de la URECOOP Criuleni în beneficiul Nadejdei Dicusară pentru lipsa forțată de la lucru în mărime de 2712 lei și pentru reținerea carnetului de muncă în sumă de 5346 lei, suma cheltuielilor pentru transport în mărime de 70 lei, cheltuieli pentru transportarea mărfii în sumă de 41,25 lei, în total suma de 8169,25 lei.

În rest cerințele s-au respins.

A încasat de la URECOOP Criuleni taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 270 lei.

La 10 noiembrie 2002 Nadejda Dicusară a depus cerere cu privire la corectarea greșelii din decizia din 26 decembrie 2002 a Curții de Apel a Republicii Moldova, și anume, rectificarea perioadei de un an de zile de lipsă forțată de la lucru, corect fiind 29 octombrie 1998-29 octombrie 1999; indicarea stagiului de muncă până la 26 decembrie 2002, până la data restabilirii și schimbării articolului de eliberare prin lichidarea asociației; calcularea sumei de 5346 lei pentru reținerea carnetului de muncă cu titlu de leafă conform art. 151 și 330 din Codul muncii cu scopul ca URECOOP să efectueze defalcări în fondul social până la 26 decembrie 2002, și anume, suma de 2712 lei pentru perioada 01 octombrie 1998-01 octombrie 1999 și suma de 5346 lei pentru perioada 01 octombrie 1999-26 decembrie 2002.

În motivarea cererii a indicat că, în partea constatatoare a decizie instanța a menționat că Nadejda Dicusară a fost transferată la 07 aprilie 1998 și eliberată la 29 octombrie 1998. Ulterior, în text contrazicându-se, fiind indicat „un an de zile pentru lipsa forțată de la lucru de la 01 aprilie 1998 când a fost transferată, dar nu când a fost eliberată (până la 01 aprilie 1999)”. Corect ar fi necesar de indicat perioada 29 octombrie 1998-29 octombrie 1999 din momentul în care nu a lucrat din cauza eliberării nelegitime. În carnetul de muncă este mențiunea „A fost transferată pe 01 aprilie 1998, eliberată (restabilită) prin lichidarea întreprinderii la 26 decembrie 2002”.

De asemenea, consideră că este o greșeală nefiind considerat stagiul de muncă până la 26 decembrie 2002, însă s-a indicat până la 20 martie 2001.

Potrivit art. 249 din Codul de procedură civilă greșelile sau omisiunile din hotărâre care țin de nume, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente se corectează de instanța care a pronunțat-o.

Aliniatul (2²) din articolul sus menționat indică că în cazul în care cererea

privind corectarea greșelilor sau a omisiunilor se referă la actele emise de instanța de apel sau de recurs, aceasta se soluționează de către instanța respectivă.

La data adoptării hotărârii, a cărei rectificare se solicită, sistemul judecătoresc era constituit din următoarele instanțe: judecătorii; tribunale; Curtea de Apel; Curtea Supremă de Justiție.

La caz, hotărârea definitivă a fost adoptată de Curtea de Apel, care la moment nu se regăsește în sistemul judecătoresc.

Astfel, prin Legea pentru modificarea Constituției Republicii Moldova nr. 1471-XV din 21 noiembrie 2002 a fost modificat art. 115 alin. (1) din Constituție. Conform modificărilor justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

În conformitate cu art. XIX alin. (1) lit. c) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 191 din 08 mai 2003 (în vigoare la 31 mai 2003) sistemul instanțelor judecătorești s-a reorganizat. Curtea de Apel cu sediul în municipiul Chișinău s-a lichidat.

Articolul 13 din legea sus menționată indică că hotărârile judecătorești adoptate până la 12 iunie 2003 sunt supuse căilor de atac în condițiile legii procesuale noi.

Prin art. 15 al legii citate competența de judecare a cauzelor în recurs a fost transferată de la Curtea de Apel cu sediul în municipiul Chișinău la Curtea Supremă de Justiție.

Astfel, în urma reorganizării sistemului instanțelor judecătorești Curtea Supremă de Justiție a devenit competentă de a examina cererea de corectare a greșelii depusă de către Nadejda Dicusară asupra deciziei Curții de Apel a Republicii Moldova din 26 decembrie 2002.

Examinând pretențiile Nadejdei Dicusară privind existența presupuselor greșeli în textul deciziei din 26 decembrie 2002 a Curții de Apel a Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acestora și necesitatea respingerii cererii cu privire la corectarea greșelilor din hotărâre, din motivele ce succed.

Instituția rectificării hotărârii de către instanța care a pronunțat-o, prin aplicarea dispozițiilor art. 249 din Codul de procedură civilă, poate avea loc doar pentru îndreptarea erorilor materiale și de calcul evidente. Reieșind din aceasta, îndreptarea erorilor materiale se reduce, în esență, la corectarea greșelilor în scrierea numelor și/sau poziției procesuale a participaților sau părților în proces, iar cele de calcul evidente nu trebuie să schimbe esența hotărârii.

La aplicarea acestei instituții procesuale este de o importanță majoră ca erorile materiale și de calcul evidente, care urmează să fie corectate, să nu afecteze esența soluției pronunțate prin hotărârea judecătorească.

Instanța de recurs a reținut că cerințele Nadejdei Dicusară indicate în cererea de corectare a greșelilor din actele judecătorești, sunt pretenții noi, însă care nu au fost înaintate spre examinare la depunerea acțiunii.

În motivarea deciziei din 26 decembrie 2002 a Curții de Apel a Republicii Moldova s-a indicat clar „În legătură cu absența forțată de la serviciu reclamantei a i se percepe plata pe un termen nu mai mare de un an de zile (art. 224 din Codul muncii) începând cu 01 aprilie 1998, reieșind din salariul mediu de merceolog de

226 lei stabilit din cărțile de plată în ședința din 18 mai 1999 în mărime de 2712 lei.

Sunt întemeiate și cerințele reclamantei privitor la perceperea câștigului mediu pentru reținerea eliberării carnetului de muncă pentru timpul absenței forțate de la lucru, însă pe un termen nu mai mare de trei ani (art. 230¹ din Codul muncii), deoarece carnetul de muncă al reclamantei nelegitim a fost reținut de reclamat și eliberat doar la 20 martie 2001. Deoarece, pentru perioada 01 aprilie 1998-01 aprilie 1999 reclamantei i s-a perceput câștigul mediu pentru timpul absenței forțate de la lucru, ei urmează să i se perceapă câștigul mediu pentru ținerea carnetului de muncă de la 01 aprilie 1998 până la 20 martie 2001 reieșind din salariul mediu de 226 lei în mărime de 5346 lei.”

Natalia Dicusară a solicitat corectarea în partea încasării salariului pentru absența forțată de la serviciu, și anume, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență de la lucru.

Articolul 224 din Codul muncii (în redacția din 25 mai 1973) indică că „salariatul, concediat nelegal și restabilit în lucru anterior, i se plătește, pe baza hotărârii instanței de judecată, câștigul mediu pe timpul cât a lipsit forțat de la lucru, începând din ziua concedierii, dar nu mai mult decât pe un an.

În aceeași mărime pe baza hotărârii instanței de judecată se face plata pentru timpul lipsei forțate de la lucru în cazurile, când formularea nejustificată a cauzei concedierii în carnetul de muncă l-a împiedicat pe salariat să se încadreze la un nou loc de muncă.

Câștigul mediu pe timpul lipsei forțate de la lucru, dar nu mai mult decât pe un an, poate fi plătit lucrătorului și pe baza hotărârii comisiei pentru soluționarea litigiilor de muncă.

Salariatului, transferat nelegal la o altă muncă și restabilit în lucru anterior, i se plătește, pe baza hotărârii organului pentru soluționarea litigiilor de muncă, câștigul mediu pe timpul lipsei de la lucru sau diferența de salariu pentru timpul prestării muncii cu o retribuție mai mică, dar nu mai mult decât pe un an.

Plata pentru timpul lipsei forțate de la lucru în caz de concediere sau transferare nelegală, precum și plata diferenței de salariu pentru timpul prestării unei munci cu retribuția mai mică se poate face de către administrație și în caz de lipsă a hotărârii organului pentru examinarea litigiului de muncă”.

Astfel, la data examinării recursului depus de către Nadejda Dicusară legea expres prevedea un termen limitat până la un an pentru încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu.

Respectiv, instanța de recurs nu a comis careva greșeli, omisiuni la adoptarea hotărârii, cererea de corectare a erorii fiind lipsită de suport legal.

Totodată, cerințele „rectificarea perioadei de un an de zile de lipsă forțată de la lucru, corect fiind 29 octombrie 1998-29 octombrie 1999; indicarea stagiului de muncă până la 26 decembrie 2002, până la data restabilirii și schimbării articolului de eliberare prin lichidarea asociației; calcularea sumei de 5346 lei pentru reținerea carnetului de muncă cu titlu de leafă conform art. 151 și 330 din Codul muncii cu scopul ca URECOOP să efectueze defalcări în fondul social până la 26 decembrie 2002, și anume, suma de 2712 lei pentru perioada 01 octombrie 1998-01 octombrie 1999 și suma de 5346 lei pentru perioada 01 octombrie 1999-26 decembrie 2002”

depășesc cadrul legal ce ține de corectarea erorilor, omisiunilor structurate într-o hotărâre judecătorească.

În această ordine de idei, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de către Nadejda Dicusară cu privire la corectarea greșelii din decizia din 26 decembrie 2002 a Curții de Apel a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 249, 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de către Nadejda Dicusară cu privire la corectarea greșelii din decizia din 26 decembrie 2002 a Curții de Apel a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas